

Næringskomiteen
Stortinget
0026 Oslo

Vår dato 14.10.2010
Deres dato -
Vår referanse 304150/Drv
Deres referanse -

Statsbudsjettet 2010 - Høring i Næringskomiteen

Næringslivets hovedorganisasjon viser til vårt brev til Stortingets Finanskommité om hovedlinjene i statsbudsjettet for 2011, og har følgende utdypende kommentarer til Næringskomiteen.

Det er bra for tilliten til finanspolitikken at Regjeringen nå nærmer seg fireprosentregelen for bruk av oljepenger over statsbudsjettet. Imidlertid vil vi minne om at når Stortinget utformet handlingsregelen la man til grunn at de ekstra oljemilliardene på statsbudsjettet skulle brukes for å utvikle fremtidens verdiskaping – gjennom tiltak som bedre infrastruktur, FoU, utdanning og næringsvennlige skatte- og avgiftslettelser. NHO har beregnet hva oljepengene faktisk har gått til og hvilke områder som er prioritert i perioden 2005-2010. Vi registrerer at det er liten overensstemmelse med Stortingets intensjoner. Siden 2005 er bare ca 13 prosent av handlingsrommet fra oljefondet gått til vekstfremmende investeringer i utdanning og forskning, samferdsel og skattelette.

Våre forslag har ikke som formål å lette næringslivets skattebyrder eller øke subsidier generelt. Hensikten er å få bedriftene til å forske og innovere mer enn de ellers ville ha gjort, fordi dette bedrer omstillingsevnen, øker verdiskapingen og diversifiserer økonomien, slik at vi får flere ben å stå på i fremtiden. Vi velger derfor å peke på det vi mener er de mest treffsikre og vekstfremmende investeringene Regjeringen kan gjøre nå for å fremskynde omstillingen til en mer kunnskapsbasert og konkurransedyktig økonomi som også vil være bærekraftig i det lange løp.

Oversikt – NHOs forslag til endringer

Staten bør først og fremst legge vekt på å tilrettelegge for økt dynamikk og bedret omstillingsevne i bredden av næringslivet. For å få det til bør Regjeringen forbedre de skattemessige rammebetingelsene for næringslivets FoU-innsats, herunder *SkatteFunnordningen*, samt etablere særlig gunstige skatteregler for forskningsintensive unge bedrifter, såkalte *FUB*. I tillegg bør det vurderes økninger i budsjettpostene til de program og ordninger i Innovasjon Norge og Forskningsrådet som fungerer som åpne, nasjonale konkurransearenaer, for eksempel *den landsdekkende innovasjonslåneordningen* og *etablererstipendordningen* og *BIA-programmet*.

I tillegg forventer NHO at Regjeringen går fra ord til handling i *forenklingspolitikken* og setter helt konkrete mål for ytterligere reduksjon av bedriftenes administrative byrder, på lik linje med EU. NHO foreslår videre at det etableres et *Regelråd*, som gjennomgår forslag til regler, slik at forslagene kvalitetssikres med hensyn til å påføre nye kostnader. For å fremskynde omstillingen til et mer bærekraftig samfunn bør det nye *miljøteknologiprogrammet* i Innovasjon Norge gjøres permanent og gradvis oppskaleres.

Forbedring av SkatteFunn-ordningen

SkatteFunn-evalueringen utført av Statistisk Sentralbyrå i 2007 konkluderte med at én krone i tapte skatteinntekter utløser to kroner i økt FoU. Det kan anslås at den årlige avkastningen av næringslivets FoU er 25 % i bedriftene og 73 % for samfunnet under ett. Ut ifra disse forutsetningene vil forslaget om forbedring av SkatteFunn gi god samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Statens årlige provenytab vil etter noen tid helt eller delvis bli oppveid av økte skatteinntekter, en såkalt dynamisk effekt.

SkatteFunn-ordningen er for tiden på høring og Finansdepartementet foreslår at timesatsen for forskere heves fra dagens 500 til 530 kr/time. Til sammenligning kan nevnes at timesatsen for forskere i Danmark er fastsatt til 905 danske kroner i det danske forslaget til statsbudsjett for 2011. Gode forskere er vanskelige å oppdrive for litt over halvparten av det beløpet. Vi foreslår derfor at timesatsen heves til et internasjonalt konkurransedyktig nivå på 1000 kr/time.

Videre bør fradraget som i dag er henholdsvis 18 % og 20 % heves til 25 % - samtidig som taket for FoU-kostnader heves fra dagens 5,5 mill. kr til 10 mill. kr. Det foreslås også at taket heves til 20 mill. kr når bedriften samarbeider med en FoU-institusjon, fordi det vil forsterke de positive ringvirkningene og kunnskapsspredningen i samfunnet. Anslått økt årlig provenytab er 659 mill.kr, stigende til 906 mill. kr etter hvert som de mer sjenerøse reglene fører til økt FoU. En generell forbedring av SkatteFunn vil gjøre Norge til et mer attraktivt land å være i for bedrifter som satser på FoU, hva enten de er norske eller utenlandske, store eller små. En høyning av taket vil være av særlig interesse for bedrifter som forsker mye, og for større bedrifter.

Etablering av særlig gunstige skatteregler for forskningsintensive unge bedrifter (FUB)

Etablering av en utvidet SkatteFunn-ordning for forskningsintensive unge bedrifter (FUB) vil sikre at innovativt næringsliv med høyt vekstpotensial får et sterkere incentiv til å bruke høyere kompetanse, slik at samfunnet får mer igjen for kompetanseinvesteringene i form av økt verdiskaping i både eksisterende og nye næringer. For FUB, det vil si bedrifter som er 8 år eller yngre, og hvor forskning og utvikling utgjør minst 15 prosent av driftsutgiftene, bør SkatteFUNN-ordningen gjøres mer gunstig ved at støttesatsen økes fra 20 til 30 prosent mens taket heves til 45 millioner kroner.

Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) – øk rammen med 100 millioner kr

Vekstforslaget på 10 millioner kroner til Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) er skuffende lite ambisiøst. Dette programmet i Forskningsrådet fanger de beste prosjektene i bredden av næringslivet, men i dag blir mange gode prosjekter avvist på grunn av for stramme budsjettammer. BIA kunne med fordel vært økt med 100 millioner, da dette er en av de mest vekstfremmende investeringene Regjeringen kan gjøre.

Innovasjon Norge – øk tilgangen på risikokapital til innovasjonsprosjekter i hele landet

Fremtiden har ingen lobbyister lyder et svensk ordtak. Under finanskrisen økte imidlertid uvissheten om hva fremtiden ville bringe og Regjeringen la vekt på å la Innovasjon Norge være en mer treffsikker virkemiddelaktør for bedrifter i hele landet. NHO har full forståelse for at de deler av krisepakken som primært søkte å avhjelpe mangelen på privat kreditt til ordinære investeringer nå reverseres. Men det er et uheldig signal å reversere de delene av krisepakken som økte tilgangen på risikokapital til innovasjonsprosjekter i *hele landet*.

Det er viktige og riktige grep både på kort og lang sikt som sikret at innovasjonsprosjekter i både nye og etablerte bedrifter ikke ble diskriminert på bakgrunn av ”feil” postadresse.

Det er derfor beklagelig at rammene for de *landsdekkende* ordningene som primært har som formål å stimulere til økt innovasjon nå synes å nedprioriteres, mens rammene for de ordninger som diskriminerer sentrale strøk og som i mindre grad er rettet mot innovasjonsprosjekter, som for eksempel lavrisikolåneordningen, opprettholdes på samme nivå som tidligere. Rammene for Innovasjon Norges landsdekkende *innovasjonslåneordning* er kuttet fra 700 til 500 millioner kr, mens lavrisikolån til markedsbetingelser er uendret, på 2,5 milliarder.

Likeledes har den *landsdekkende etablererstipendordningen* i Innovasjon Norge som ble lansert som et motkonjunkturtiltak i forbindelse med krisepakken 2009 vært en suksess. NHD bemerker selv i sin budsjettproposisjon at ”Det ble i 2009 øremerket 150 mill. kroner til landsdekkende etablererstipend. 88 pst. av det bevilgede beløpet er gitt til prosjekter med innovasjon på internasjonalt nivå og 81 pst. er bevilget til prosjekter med produkt-/tjenesteinnovasjoner.” Selv om tilgangen på innovative prosjekter av høy kvalitet altså er dokumentert høy, og NHD i sin budsjettproposisjon viser til at etablererstipendordningen fokuserte spesielt på innovasjonselementet, så velger Regjeringen altså å *fortsette* å kutte midlene til denne ordningen, denne gangen fra 50 til 20 mill. kr. Dette kuttet bør i det minste reverseres og på sikt bør denne ordningen utvides.

Det er positivt at Regjeringen foreslår økning til *offentlige og industrielle FoU-kontrakter* (OFU/IFU) på 20 millioner kroner, da denne ordningen er en av de mest treffsikre ordningene for å få til økt innovasjon i samarbeid mellom krevende private og offentlige kunder, og bedrifter.

Miljøteknologiprogrammet i Innovasjon Norge bør være langsiktig

NHO støtter opprettelsen av et nytt miljøteknologiprogram som bidrar til utvikling av næringsvirksomhet basert på miljøteknologi i Norge. Økningen på 167 mill. kr. for kommersialisering av miljøteknologi er en god start. I forhold til de klimapolitiske ambisjoner norske myndigheter har, trengs likevel innsats i en annen størrelsesorden. Tidligere har denne ordningen vært preget av uforutsigbare øremerkinger som vanskeliggjør langsiktig utviklingsarbeid for bedriftene. NHO forventer at miljøteknologiprogrammet videreføres også etter 2013, da omleggingen til et mer miljø- og klimavennlig samfunn krever langsiktige rammevilkår.

Næringsrettet forenkling

Næringsrettet forenkling er blant prioriteringene i budsjettet. Med dette sikter Regjeringen til at ”unødige kostnader og ulemper” ikke påføres norske bedrifter. Lover og regler gjelder både atferd og administrasjon. Den sistnevnte gruppen – administrative kostnader (”skjemaveldet”) – har vært i fokus de senere årene. Disse kostnadene ble målt til ca 54 mrd kroner i 2006, og tre år senere var tallet nær uendret. I 2010-proposisjonen ble Regjeringens mål for forenklingsarbeidet angitt som ”en betydelig kostnadsreduksjon”. Innsatsen har som kjent vært uten resultater, så langt.

Målet for forenklingsarbeid er – beklageligvis – ikke gjentatt i 2011-budsjettet, selv om man ”vil styrke satsingen på forenklingsarbeidet fremover”. Nå vil Regjeringen ”vurdere” konkrete mål for ”ytterligere reduksjon” av kostnadene. EU og alle landene i EU har satt et

slikt mål, oftest 25 prosent. NHO mener at det resultatløse arbeidet i Norge tilsier at etablering av et konkret prosentmål må til for å redusere kostnadene som følger av eksisterende regler. Dette vil vi komme nærmere tilbake til under komiteens behandling av Dokument 8:174 S (2009-2010). Videre mener vi at det må etableres et uavhengig organ – et *Regelråd* – som gjennomgår forslag til regler, slik at forslagene kvalitetssikres med hensyn til å påføre nye kostnader. Dette vil være i tråd med prioriteringen for 2011 om systematisk arbeid med å forebygge mot nye uhensiktsmessige regler og ordninger. Svenskene har nylig bestemt seg for å forlenge mandatperioden for sitt Regelråd med to år.

En enkeltpersonutredning om forenklinger i aksjeloven skal være ferdig før årsskiftet. Vi mener det er viktig at utredningen – som bedriftene har store forventninger til – behandles raskt når den foreligger. Dette gjelder særlig minstekravet til aksjekapital, som enkelt kan behandles uten de tilhørende forenklingsforslagene som vil komme.

Det er også opplyst om at Regjeringen ”legger opp til” å sette ned et utvalg som skal vurdere forenklinger i regnskapsloven for SMB. Etter NHOs mening er det ingen grunn til å vente med å sette dette i gang.

Av departementets resultatrapport for 2009 og 2010 fremgår det at prosjektet ”Kartlegging og forenkling 2006-2009” avsluttes med rapporten ”Regjeringens arbeid for å redusere bedriftenes administrative kostnader” fra februar i år. Det videre forenklingsarbeidet er imidlertid ikke konkretisert. Bevilgningen på post 23 er også flyttet til den mer generelle post 21, noe som skal gi ”økt handlingsrom” for ulike aktiviteter i forenklingsarbeidet. Denne flyttingen er ikke nødvendig for å oppnå slikt handlingsrom. Når kartleggingsprosjektet anses avsluttet, ser det ut til at Regjeringen ikke har tenkt å fortsette å måle utviklingen i de administrative kostnadene (54 mrd kr). Uten oppfølging av disse tallene vil det være vanskelig å vite om man faktisk greier å forenkle. Vi advarer derfor mot å avslutte disse målingene.

Vennlig hilsen

NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET
Område Næringspolitikk

Petter Haas Brubakk
Direktør

Kopi:
Nærings- og handelsdepartementet
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet
Innovasjon Norge
Norges forskningsråd